

Overzicht ronde 3, 14.45 - 15.45 uur

Lezingen

Iedere lezing bestaat uit 2 delen van een half uur.

3.1 **Het succes van Topcare**

In Nederland verwachten we uitstekende zorg voor kwetsbare patiënten, en meestal is die zorg inderdaad heel goed. Maar het kan nog veel beter. Topcare-centra verbeteren de kwaliteit van zorg en behandeling, onder meer door onderzoek en langdurige samenwerking met universiteiten en hogescholen. Zo ontstaat een onderzoekscultuur waarin professionals uit verschillende ambitieuze zorginstellingen samenwerken, en samen blijven leren. Topcare bestaat nu ruim 5 jaar en groeit de laatste jaren snel. De overtuiging leeft dat we de zorg en behandeling nog verder kunnen verbeteren door te blijven onderzoeken hoe het beter kan. David Engelhard vertelt over recente ontwikkelingen bij Topcare en wat de stichting voor ambitieuze zorginstellingen kan betekenen.

David Engelhard, directeur stichting Topcare

3.1 **Ieder mbo een practoraat!**

Jorick Scheerens legt in deze presentatie de nadruk op de beweging van practoraten in het mbo. Dat gebeurt van onderop, op basis van samen lerend en aansluitend bij de eigen behoefte, en niet op basis van wat politiek of bestuurlijk gevraagd wordt. In de afgelopen 3,5 jaar hebben de practoraten zich vrij kunnen bewegen om hun activiteiten vorm te geven. Nu beginnen zich langzamerhand patronen af te tekenen: bijvoorbeeld practoraten binnen instellingen verbinden zich, maar zeker ook in verbinding met hun omgeving en patronen in uitkomsten.

Jorick Scheerens, coördinator Stichting Ieder mbo een practoraat

3.2 **De zorgmedewerker aan zet bij onderzoek: de omgekeerde wereld?**

Vaak zijn het de hoogopgeleiden die onderzoek doen en de zorgmedewerkers die vervolgens hard aan het werk gaan om voor hen data te verzamelen. Bij Noorderbreedte draaien ze het om: zorgmedewerkers gaan zelf aan de slag met onderzoek doen, aan de hand van hun praktijkvragen. Met zelf ontwikkelde kaarten, 'flitsscholingen' en ondersteund en gecoacht door medewerkers met onderzoekservaring. Het afgelopen halfjaar hebben medewerkers zo drie onderzoeken succesvol afgerond. Gea van Dijk vertelt in deze lezing hoe Noorderbreedte dat heeft gedaan en wat zij tegenkwam.

Gea van Dijk, adviseur Kwaliteit en Innovatie Noorderbreedte

3.2 **Samenwerken aan leercontent in de VGN Academie**

In de VGN Academie ontwikkelen 29 instellingen voor gehandicaptenzorg samen digitale leercontent voor zorgprofessionals. Het gaat om korte e-learnings, video's, praktijkopdrachten en job-aids op gebieden als Autisme, Psychopathologie, Systeemgericht Werken, Gespreksvaardigheden en andere relevante thema's. Kennis over de thema's wordt door deskundigen van de 29 instellingen gedeeld in redactieraden en vastgelegd in de leercontent. Een mooie vorm van co-creatie die de instellingen bovendien geld bespaart. Paul Westmeijer geeft in deze lezing een kijkje in de praktijk van de VGN Academie.

Paul Westmeijer projectmanager en Gert Vermeer, projectcördinator VGN Academie

Colleges

3.3 **Veelzeggend onderzoek: onbekend en onbemind**

Veel van het gebruikelijke wetenschappelijke onderzoek wortelt in evidence of in vormen van actieonderzoek. Maar er bestaat ook heel andersoortig, fascinerend en indrukwekkend onderzoek. In zijn college presenteert Andries Baart er daar drie van: 1. Discoursanalyses over de werking van macht en ideologie die laten zien hoe mensen hun sociale werkelijkheid scheppen en in stand houden; 2. fenomenologisch onderzoek dat ons van binnenuit het (geleefde) leven (van buurtbewoners, patiënten, ouderen, eenzamen) toont, zonder veel vervuiling vanuit de analytische wetenschap; 3. visual data analysis die op basis van beelden, foto's, films en dergelijke sociale betekenissen ontsluiten, minder talig en daardoor met een beroep op andere registers. Onderzoek met een grote zeggingskracht en dat zeer behulpzaam om praktijken te begrijpen en verbeteren. Onderzoek, anders dan anders.

Andries Baart, bijzonder hoogleraar North West University Zuid-Afrika en hoogleraar Psychiatrie UMC Utrecht

3.4 **Beweging en besmetting in sociale netwerken**

Je eigen beweging in een stroomversnelling brengen door sociale netwerken in te zetten. Dat leer je tijdens dit college. We maken organisatieveranderingen altijd heel urgent ('De omgeving verandert, als we niets doen verliezen we ons bestaansrecht!'), maar tijdens een organisatieverandering gebeuren er een hoop dingen die heel slecht passen bij hoe mensen met elkaar omgaan. Gevolg: onzekerheid en relaties onder druk. Koen Janssen pleit ervoor om netwerken juist in te zetten om de beweging 'besmettelijk' te maken. Van succesvolle sociale bewegingen zoals de #MeToo-beweging kunnen we veel leren! Bewegen doe je als je het urgent vindt, maar je hebt ook een sociaal vangnet nodig.

Koen Janssen, netwerkexpert Pii Networks

Workshops

3.5 **Praktijkonderzoek naar Intimiteit en seksualiteit in het verpleeghuis**

Noëlle Sant, Marca Wilterdink en Saskia van Zijl nemen je mee in de uitkomsten van onderzoek naar de behoefte aan intimiteit en seksualiteit in het verpleeghuis. De publicatie vanuit Waardigheid en Trots 'Intimiteit en seksualiteit in het verpleeghuis' is gebruikt voor een vergelijking tussen de situatie in Canada en in Nederland. Over de uitkomsten, en hoe deze ook bruikbaar zijn voor de Nederlandse situatie, vertellen zij je graag meer. Daarnaast bespreken ze interventies die binnen zorgorganisaties zijn ontwikkeld in het lerend netwerk SIVIL.

Marca Wilterdink en Saskia van Zijl, studenten Toegepaste Gerontologie aan de Fontys Hogeschool en Noëlle Sant, kennismanager Waardigheid & Trots

3.6 **Psychofarmaca bij mensen met een verstandelijke beperking; wat kunnen we doen om verantwoord gebruik te verbeteren?**

Het veelvuldig en langdurig gebruik van psychofarmaca door mensen met een verstandelijke beperking (VB) is een punt van aandacht geworden. Het afbouwen van deze mogelijk overbodige medicatie lukt echter vaak niet. Het CVBP en UMCG zijn 10 jaar geleden onderzoek gestart naar diverse aspecten van psychofarmacagebruik bij mensen met een VB. Doordat meerdere partijen aansloten, heeft dit geresulteerd in een academische werkplaats Verstandelijke Beperking en Geestelijke Gezondheid, die begin 2019 van start gaat. Gerda de Kuijper en Josien Jonker presenteren in deze workshop kort de onderzoeksresultaten, een online-leerinterventie over psychofarmaca voor begeleiders en een zelftoetsingsinstrument voor verantwoord voorschrijven. Daarna volgt een discussie over de rol van elke partij om tot verantwoord psychofarmacagebruik te komen.

Gerda de Kuijper, arts verstandelijk gehandicapten/senior onderzoeker en Josien Jonker onderzoeker CVBP)/GGZ Drenthe/UMCG

3.7 **Evidence based practice in het verpleeghuis**

Een Evidence Based Practice (EBP)-cultuur ontwikkelen. Dat was het doel van het EVIDENCE-project met 12 zorgteams van 4 verpleeghuizen. In een EBP-cultuur integreren professionals 1. de voorkeuren, wensen en verwachtingen van de cliënt met 2. individuele klinische expertise en 3. resultaten uit het beste wetenschappelijk onderzoek. Een EBP-cultuur houdt ook in dat zorgprofessionals reflectief en kritisch zijn, samenwerken, elkaar aanmoedigen en praten over de beste zorg voor de cliënt. In deze workshop laat Marleen Lovink je beleven hoe zorgteams in het EVIDENCE-project aan de slag zijn gegaan. Je maakt ook alvast kennis met het digitale handboek met concrete producten en inzichten uit het project. En je mening over het handboek horen Marleen en haar collega's graag.

Marleen Lovink, onderzoeker Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

3.8 **Verbinding wetenschap en praktijk: aan de slag met een praktische tool om wetenschappelijk onderzoek te vertalen in kennis voor de praktijk.**

Je hebt prachtig onderzoek gedaan, waar je trots op bent. Je wilt je resultaten graag delen. Maar hoe doe je dat aansprekend en zo dat mensen op de werkvloer met de kennis aan de slag gaan? Vilans ontwikkelde met zorgorganisaties een handige tool: 6x6 tips om wetenschappelijke resultaten te vertalen naar de praktijk. Lisa Delmée, Hilair Balsters en Cynthia Hofman tonen je in deze workshop verschillende vormen en kennisproducten gebaseerd op (wetenschappelijk) onderzoek. Onderzoekers kijken hoe zij scoren met hun eigen onderzoek. Waar kunnen ze op letten? Geen onderzoeker? Ook dan kun je aan de slag in deze workshop. Wat is jouw favoriete kennisproduct en hoe komt dat? Deel jouw ervaringen en geef advies.

Lisa Delmée, adviseur, Hilair Balsters, senior adviseur, en Cynthia Hofman, senior onderzoeker Vilans

3.9 **Niet verbinden maar vermengen van wetenschap en praktijk en de rol van ervaringsdeskundigen**

Iedereen is het erover eens dat de wetenschap en praktijk snel dichterbij elkaar moeten komen om de uitdagingen in de zorg effectief aan te kunnen pakken. Maar hoe pak je dit aan? En hoe zorg je ervoor dat het niet alleen bij verbinden blijft maar dat deze werelden ook echt mengen, vanaf de start van een project of programma? Hoe laat je hierin de stem van de ouderen terugkomen? Vragen waar het Ben Sajat Centrum (academische leerwerkplaats Amsterdam) de nodige ervaringen mee op heeft gedaan. De 10 belangrijkste leerervaringen deelt Sabina Mak in deze sessie graag met je, en ze hoopt die te verrijken met jouw kennis en ervaringen.

Sabina Mak, programmacoördinator Kwetsbare Ouderen Ben Sajat Centrum met ouderenvertegenwoordiger ouderendelegatie BeterOud Amsterdam e.o.

3.10 **Dat wil ik onderzoeken! Onderzoeksvragen ophalen uit de praktijk.**

Zorgmedewerkers, behandelaren en andere professionals in de zorgpraktijk hebben onderzoeksvragen in hun hoofd, zonder soms zelf te beseffen dat hun vraag geschikt is om verder te onderzoeken. Vragen, en antwoorden, die ook voor vakgenoten interessant zijn. Hoe krijg je deze vragen boven tafel en hoe krijg je mensen over de drempel om ze te stellen? Binnen het Universitair Netwerk voor de Care sector Zuid-Holland speelden deze vragen ook. Met tien lid-organisaties en dus duizenden medewerkers is dat een uitdaging. Maar het lukt, en breidt zich uit. In deze workshop word je uitgenodigde hierover na en mee te denken en krijg je een inkijkje in de succesvolle ervaringen van het academische netwerk UNC-ZH.

Christa Nanninga, fysiotherapeut Zonnehuisgroep Vlaardingen, linking pin UNC-ZH, en onderzoekers zorgpraktijk UNC-ZH

3.11 **De trotse professional en leiderschap in het verpleeghuis, twee onderzoeken uit het kennisprogramma W&T.**

In deze workshop komen twee kennisdossiers aan bod uit onderzoek vanuit het kennisprogramma Waardigheid & Trots:

1. De trotse professional: de professionals zijn cruciaal om de ouderenzorg te verbeteren. Als zij hun rol met zelfvertrouwen en trots vervullen, dragen zij bij aan een plezierige woon- en werksfeer. Dat vraagt een omslag: van taakgerichte naar persoons- en relatiegerichte zorg. En dus aandacht voor onderliggende waarden en betekenis van het werk.

2. Leiderschap: goed leiderschap is de basis voor goede kwaliteit van zorg. Verschillende factoren spelen daarbij een rol, zowel relationele, organisatorische als individuele. Stem leiderschap daarom af op de situatie en persoon en creëer een gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid. Deze workshop geeft je bruikbare inzichten en praktische handvatten.

Isolde Kolkhuis Tanke en Jessica van Wingerden, onderzoekers bij Schouten & Nelissen, Mirella Minkman, bijzonder hoogleraar TIAS en directeur Onderzoek en innovatie bij Vilans en Nick Zonneveld, Senior Onderzoeker bij Vilans & Promovendus TIAS/Universiteit Tilburg

3.12 **Bewegen in het dagelijks leven. Van wetenschappelijke inzichten naar praktijkproducten ontwikkelen met en voor de praktijk.**

Aan de slag met de methode 'Dromen ontdekken doen! Meer bewegen in het dagelijks leven'. We vertellen je over de samenwerking tussen praktijkpartners en onderzoekers van de Academische Werkplaats Sterker op eigen benen om deze methode te ontwikkelen. We gaan in op de kennis vanuit het wetenschappelijke onderzoeksproject Gezond Leven. In dit onderzoek deelden mensen met een verstandelijke beperking, verwanten en professionals hun ervaringen over wat nodig is om gezond leven te ondersteunen. Daarnaast werkten mensen met mensen met een verstandelijke beperking, stakeholders van zorgorganisaties en onderzoekers samen om de methode te ontwikkelen. We laten je ervaren hoe de methode kan ondersteunen om meer te bewegen in het dagelijks leven, zowel voor mensen die ambulante begeleiding krijgen als mensen in woongroepen. [Klik hier voor een voorproefje.](#)

Kristel Vlot-van Anrooij, onderzoeker Radboudumc Nijmegen